

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
GEOGRAFIA FÍSICA

Coordinació: BATALLA VILLANUEVA, RAMON J.

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	GEOGRAFIA FÍSICA			
Codi	101161			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Geografia i Grau en Turisme	1	TRONCAL	Presencial
	Grau en Geografia	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	0.5	5.5	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	BATALLA VILLANUEVA, RAMON J.			
Departament/s	MEDI AMBIENT I CIÈNCIES DEL SÒL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<ul style="list-style-type: none"> - Classe presencial (en aula o virtual): 60 hores - Treball autònom de l'alumne: 90 hores 			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	<ul style="list-style-type: none"> - Crèdits teòrics (presencials o virtuals): 5,5 - Crèdits pràctics (aula i camp): 0,5 			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BATALLA VILLANUEVA, RAMON J.	ramon.batalla@udl.cat	4,5	
VERICAT QUEROL, DAMIAN	damia.vericat@udl.cat	1,5	

Informació complementària de l'assignatura

Aquesta assignatura desenvolupa continguts bàsics en Geografia Física necessaris per a que l'alumne pugui interpretar altres aspectes de la Geografia com per exemple l'ocupació del territori i la utilització dels recursos naturals, especialment en el context Mediterrani.

Objectius acadèmics de l'assignatura

O.1. Aprendre el funcionament bàsic dels principals elements i processos del medi físic; aigua, clima, relleu.

O.2. Conèixer la relació entre els principals elements i processos del medi físic i l'activitat antròpica.

L'assignatura es podrà desenvolupar de manera presencial i/o virtual en funció de les limitacions o restriccions imposades pels òrgans competents (Universitat de Lleida, Generalitat de Catalunya, Gobierno de España) durant el transcurs del semestre corresponent. Tots els continguts i eixos metodològics ja s'han adaptat per garantir l'assoliment de les competències de l'assignatura sigui quina sigui la forma en que aquesta s'imparteixi. En el cas de que les sessions de camp no es puguin portar a terme, es substituiran per classes teòriques en les que s'explicaran les tècniques i els mètodes a partir de presentacions específiques.

Resultats de l'aprenentatge:

- Conèixer els principals elements i processos de el medi físic
- Conèixer el vocabulari i utilitatge conceptual de la climatologia
- Conèixer el vocabulari i utilitatge conceptual de la geologia estructural
- Conèixer el vocabulari i utilitatge conceptual de la geomorfologia dinàmica Identificar els principals tipus de roques i les seves formes erosives característiques
- Conèixer els biomes terrestres i les seves característiques diferencials Identificar els diversos paisatges vegetals, en particular els mediterranis
- Conèixer les característiques ambientals dels plans semiàrids
- Conèixer el funcionament i dinàmica de transport dels rius
- Entendre la interferència de l'home en la dinàmica natural a diverses escales
- Reflexionar sobre els recursos naturals i la seva evolució
- Capacitat de gestionar correctament els recursos
- Habilitat de captació i tractament de dades i anàlisi de sèries temporals (climàtiques, hídriques ...)

- Capacitació per al treball de camp en Geografia Física, i en particular en l'estudi de processos hídrics
- Capacitat d'aplicar les tècniques geogràfiques, i de descripció i recerca en situacions concretes en el territori i el medi ambient
- Coneixement dels principals elements i processos relacionats amb l'aigua a Catalunya, la Península Ibèrica i la regió Mediterrània

Competències

CB1 Posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi

CB2 Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi

CB5 Saber desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia

CG1 Valorar els mecanismes d'interacció de la societat amb el medi ambient

CG3 Caracteritzar la diversitat espacial dels territoris

CE1 Manejar i utilitzar els mètodes i tècniques d'anàlisi i interpretació de les fonts estadístiques

CE2 Conèixer els fonaments i la terminologia científica específica de cada branca de la Geografia

CE4 Fer servir la informació pròpia de la cartografia topogràfica

CE6 Adquirir les habilitats i metodologies pròpies de la feina de camp de l'geògraf

CE1311 Adquirir els hàbits d'anàlisi de les dades geogràfiques per procedir a la seva exposició ordenada i raonada, ja sigui mitjançant una exposició oral o mitjançant un informe escrit

CT2 Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès

CT3 Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació

CT5 Adquirir nocions essencials de el pensament científic

Continguts fonamentals de l'assignatura

GEOGRAFIA FÍSICA

METODOLOGIA CIENTÍFICA

HIDROLOGIA

H1. EL CICLE HIDROLÒGIC. BALANÇ HÍDRIC

H2. EVAPORACIÓ I HUMITAT L'AIRE. EVAPOTRANSPIRACIÓ

H3. PRECIPITACIÓ I INTERCEPCIÓ

H4. AIGUA EN EL SÒL, INFILTRACIÓ I ESCOLAMENT

H5. AIGÜES SUBTERRÀNIES

H6. RECURSOS HÍDRICS

CLIMATOLOGIA

C1. INTRODUCCIÓ A LA CLIMATOLOGIA

GEOMORFOLOGIA ESTRUCTURAL

G1. ESTRUCTURA INTERNA DE LA TERRA

G2. LES ROQUES

GEOMORFOLOGIA CLIMÀTICA

D1. DOMINIS i MODELATS MORFOCLIMÀTICS

D2. ELS CLIMES QUATERNARIS

GEOMORFOLOGIA DE PROCESSOS

P1. PROCESSOS GRAVITACIONALS

P2. METEORITZACIÓ

P3. PROCESSOS EROSIUS

P4. DINÀMICA FLUVIAL

ESTUDI DE CASOS

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes magistrals (presencials o virtuals) a l'aula
- Pràctiques d'aula (presencials o virtuals) relacionades amb el contingut teòric de l'assignatura
- Resolució de problemes
- Sortida de camp per a l'aprenentatge de tècniques de mesura hidromètrica
- Sortida de camp per a l'estudi del relleu de la Plana de Lleida
- Tutories individuals i en grup
- Seguiment setmanal del progrés de cada pràctica a l'aula (virtual)
- Lliurament continu d'exercicis
- Ús d'eines informàtiques i estadístiques: bases de dades
- Demostració d'eines per part del professorat (presencial o a través de videoconferències)
- Treball específic fora d'aula per part de l'estudiant
- Solució de dubtes a través de videoconferències
- Vídeos de demostració de resolució d'exercicis

- Creació de fòrums (Campus Virtual) per a la discussió de problemes que sorgeixin al fer els exercicis pràctics

Pla de desenvolupament de l'assignatura

- Aquesta assignatura presenta els continguts teòrics que es desenvolupen de manera pràctica posteriorment a l'assignatura de Mètodes d'Estudi del Medi Físic.

Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual: de conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).
- La teva imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.
- La teva imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).
- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.
- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.
- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Sistema d'avaluació

- Avaluació continua mitjançant el lliurament de pràctiques d'aula al llarg del quadrimestre (50%)
- Examen final segons indica el calendari acadèmic de la Facultat de Lletres (50%)
- Per superar l'assignatura s'han d'aprovar les dues parts: l'examen i totes les pràctiques. La **nota final** és la mitjana d'ambdues activitats (50% cada part)
- Són avaluable TOTS els materials docents teòrics i pràctics impartits i donats a l'aula, així com el manual de Geografia Física disponible en .pdf al Campus Virtual.
- Es valorarà fins a un +10% de la nota final l'assistència a les activitats formatives del curs (classes teòriques, pràctiques d'aula i sortides de camp)
- Qualsevol intent de plagi de les pràctiques d'aula i de camp comportarà automàticament suspendre l'assignatura.

Nota: L'avaluació és continuada. Els estudiants que combinin els seus estudis amb una feina a temps complet tenen dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

Bibliografia i recursos d'informació

- STRAHLER, A. (1987): Geografía Física. Omega, Barcelona, 767 p., tot i que es proporciona a cada mòdul la bibliografia corresponent.

- BALASCH, J.C., BATALLA, R.J., MÀSICH, J.M., VERICAT, D. (2016) (eds.): Geografia física. Fundació per la Universitat Oberta de Catalunya. Barcelona, 408 p.

A més a més, cada professor aportarà bibliografia específica segons el tema tractat.